Email:

conference@houghtonstreetreview.com

Website:

www.houghtonstreetreview.com/index.php/conference

© 2026 International Online Conference on Multidisciplinary Academic Research. All Rights Reserved.

Editor-in-Chief:

Dr. Ewelum Johnson Nnadi

Managing Editors:

1.Harold Jan R. Terano

2.Dr. Mandakini Singla

3.Massoud Kaykhaii

SURUNKALI RINOSINUSITDA ENDOSKOPIK SINUS JARROHLIGINI REJALASHTIRISHDA KOMPYUTER TOMOGRAFIYANING AHAMIYATI

Zulunov Bobur Sobirovich
Prof Med Servis xususiy klinikasi otorinolaringolog shifokori
Shayxova Xolida Erkinovna
Toshkent davlat tibbiyot universiteti
otorinolaringologiya kafedrasi professori, t.f.d.
https://doi.org/10.5281/zenodo.22911831

Annotatsiya. Endoskopik sinus jarrohligida xavfsizlik ko‘p jihatdan bemorning individual anatomiyasini operatsiyadan oldin to‘g‘ri baholashga bog‘liq. Burun yondosh bo‘shliqlari va g‘alvirsimon labirint tuzilishining katta variabelligi, kalla asosi, ko‘z kosasi va muhim tomir-nerv tuzilmalarining yaqin joylashuvi jarrohlik paytida aniq anatomik yo‘nalishni talab qiladi. Ushbu tezisda kompyuter tomografiya ma’lumotlarini tizimli tahlil qilishning endoskopik aralashuvni rejalashtirishdagi o‘rni ko‘rib chiqildi. KTni koronal, aksial va sagittal tekisliklarda ketma-ket baholash frontal recess, g‘alvirsimon plastinka, ko‘z kosasining medial devori, oldingi g‘alvirsimon arteriya, Onodi hujayrasi, ko‘ruv nervi va ichki uyqu arteriyasi bilan bog‘liq xavfli anatomik variantlarni oldindan aniqlash imkonini beradi. Tuzilmaviy KT bahosi operatsiya hajmini individual tanlash va asoratlar xavfini kamaytirish uchun muhim bosqichdir.

Kalit so‘zlar: kompyuter tomografiya, endoskopik sinus jarrohligi, anatomik variant, operatsiyani rejalashtirish, frontal recess, g‘alvirsimon labirint, xavfsizlik.

Material va metodlar

Endoskopik sinus jarrohligidan oldingi KT tahliliga bag‘ishlangan klinik-radiologik ishlar, anatomik tasniflar va xavfsiz jarrohlik bo‘yicha tavsiyalar tahlil qilindi. KTda baholanishi kerak bo‘lgan asosiy zonalar, uch tekislikdagi tahlil ketma-ketligi, operatsiya yo‘nalishiga ta’sir qiluvchi anatomik variantlar hamda frontal va sfenoidal sinuslar bilan bog‘liq xavfli nuqtalar umumlashtirildi.

Natijalar

Manbalar KTni faqat kasallikni tasdiqlovchi tekshiruv sifatida emas, balki operatsion xarita sifatida ko‘rish zarurligini ko‘rsatadi. Jarrohlikdan oldin frontal sinusning drenaj yo‘li, ilgaksimon o‘simtaning yuqori birikishi, frontal-etmoid hujayralar, ko‘z kosasi tomi va medial devorining holati, kalla asosi balandligi, oldingi g‘alvirsimon arteriya, shuningdek sfenoidal sinus atrofidagi ko‘ruv nervi va ichki uyqu arteriyasi bilan munosabat alohida baholanishi kerak.

Frontal recess anatomiyasi murakkab va individual bo‘lgani sababli hujayralarni tizimlashtirib baholash operatsion yo‘nalishni oldindan tushunishga yordam beradi [3]. Xuddi shuningdek, g‘alvirsimon labirint va kalla asosi o‘rtasidagi munosabatni aniq baholash jarrohlik paytida xavfsiz chegaralarni belgilash uchun zarur. Adabiyotlarda xavfsiz endoskopik jarrohlikning asosiy sharti sifatida operatsiyadan oldingi KTni jarrohning o‘zi izchil ko‘rib chiqishi va tasvirni endoskopik topilmalar bilan solishtirishi ta’kidlanadi.

Email:

conference@houghtonstreetreview.com

Website:

www.houghtonstreetreview.com/index.php/conference

© 2026 International Online Conference on Multidisciplinary Academic Research. All Rights Reserved.

Editor-in-Chief:

Dr. Ewelum Johnson Nnadi

Managing Editors:

1.Harold Jan R. Terano

2.Dr. Mandakini Singla

3.Massoud Kaykhaii

Navigatsion tizim murakkab anatomiyada foydali yordamchi vosita bo‘lsa-da, u KTni chuqur tahlil qilish va anatomik orientirlarni bilish o‘rnini bosa olmaydi. Eng amaliy yondashuv - tekshiruvni oldindan belgilangan chek-list bo‘yicha olib borish, xavfli zonalarni alohida qayd etish va shu ma’lumot asosida operatsiya hajmi hamda instrument yo‘nalishini tanlashdir

Xulosa

Kompyuter tomografiyani standartlashtirilgan tartibda tahlil qilish endoskopik sinus jarrohligining ajralmas qismi bo‘lishi kerak. U kasallik tarqalishini aniqlash bilan birga, individual anatomik xavflarni oldindan ko‘rsatadi, operatsiya hajmini asoslashga va frontal, etmoidal hamda sfenoidal sohalarda jarrohlik yo‘nalishini rejalashtirishga yordam beradi. Tizimli KT tahlili xavfsizlikni oshirishga xizmat qiladigan amaliy va takrorlanuvchi bosqichdir.